

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ"ד of קמא of מסכת בבא קמא.
Some of the topics we will learn about today include:

עין תחת עין
מזמון

The Gemara cites several sources that one pays monetary compensation for personal injury, and we do not literally take "An eye for an eye".

שמין בדמזיק

The Gemara brings an opinion that נזק is evaluated by assessing the decrease in value of the מזיק were he to suffer such an injury, and he pays this amount.

גבייה בבבל

The Gemara discusses which payments are collected in בבל, or elsewhere in חוץ לארץ, outside of Eretz Yisrael. Although the judges are not סמוכין, ordained, שליחותיהו קא עבדינן

The courts in בבל collect damages as a proxy of the ordained courts of Eretz Yisrael. However, this is limited to cases that are both

שכיחא

ואית ביה חסרון כיס

Common, and involve a loss of capital;

A

עין תחת עין
מזמון

שמין בדמזיק

גבייה בבבל

שכיחא

ואית ביה חסרון כיס

B

צער שלא במקום נזק

The Gemara brings a מחלוקת whether one pays for pain that is not accompanied by a permanent injury.

כלל ופרט המרוחקין זה מזה

Whether a general and a specific term that are not adjacent to each other, are interpreted together as a כלל ופרט?

B

צער
שלא במקום
נזק

כלל ופרט
המרוחקין זה מזה

1 So let's review...

The Gemara earlier established

עין תחת עין
ממון

When someone injures another person, we do not literally take "An eye for an eye," rather he's liable for financial compensation.

The Gemara now brings several additional proofs for this principle:

1.

הרי שהיה סומא וסימא
קיטע וקיטע
חיגר וחיגר

If a blind person blinded someone else, or a lame person crippled someone's leg,

היאך אני מקיים בזה עין תחת עין

In this case, we cannot blind him in turn, and as the Pasuk says

משפט אחד יהיה לכם
משפט השוה לכולכם

The same penalty must be applied in all cases of personal injury?

Clearly, עין תחת עין refers to ממון.

However, the Gemara rejects this proof:

היכא דאפשר אפשר

היכא דלא אפשר לא אפשר ופטרינן ליה

Perhaps the Pasuk is meant literally, and nevertheless, if the punishment cannot be meted out, he is exempt!

1

עין תחת עין ממון

When someone injures another person, we do not literally take "An eye for an eye," rather he's liable for financial compensation.

Several additional proofs

1

הרי שהיה סומא וסימא קיטע וקיטע – חיגר וחיגר

If a blind person blinded someone else, or a lame person crippled someone's leg,

היאך אני מקיים בזה עין תחת עין

We cannot blind him in turn, as the Pasuk says

משפט אחד יהיה לכם
משפט השוה לכולכם

The same penalty must be applied to all

Clearly, עין תחת עין refers to ממון.

היכא דאפשר אפשר היכא דלא אפשר לא אפשר ופטרינן ליה

Perhaps the Pasuk is meant literally, and nevertheless, if the punishment can't be meted out, he is exempt!

2

2.
The Pasuk says
ואיש כי יתן מום בעמיתו
כאשר עשה כן יעשה לו
Therefore, the following Pasuk
כשאר יתן מום באדם
כן ינתן בו
Is superfluous, and uses the expression 'giving' to indicate
monetary compensation.

3.
The Pasuk says
ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו
ועדים זוממים receive the same punishment they were
seeking to inflict on their victim. Now, if personal injuries
are punished with physical retribution, the additional
phrase
יד ביד
Is not necessary?
Therefore, this Pasuk must refer to
דבר הניתן מיד ליד
ומאי ניהו ממון
Monetary compensation;

2

2

The Pasuk says

ואיש כי יתן מום בעמיתו
כאשר עשה כן יעשה לו

Therefore, the following Pasuk

כשאר יתן מום באדם - כן ינתן בו

Is superfluous
and uses the expression 'giving' to indicate
monetary compensation.

3

The Pasuk says

ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו

ועדים זוממים receive the same punishment
they were seeking to inflict on their victim.

Now, if personal injuries are punished with physical
retribution, the additional phrase

יד ביד

Is not necessary?

Therefore, this Pasuk must refer to

דבר הניתן מיד ליד

ומאי ניהו ממון
Monetary compensation;

3

4.

The Pasuk says

עין תחת עין
נפש תחת נפש

Implying

ולא נפש ועין תחת עין

One may not be put to death for blinding someone's eye,
and since

זימנין דמשכחת לה עין ונפש תחת עין

דבהדי דעויר ליה נפקא נשמתיה

We cannot blind him, because he might die as a result.

However, the Gemara rejects this proof:

דילמא מימד אמדין ליה

Perhaps we evaluate him;

אי מצי מקבל עבדין

ואי לא מצי מקבל לא עבדין

We blind him only if we are reasonably certain that he will
not die; and then

אי מיית לימות

is not held responsible for his death, just as we
learned regarding מלקות:

אמדוהו ומת תחת ידו פטור

If we evaluate him that he can withstand a specific
number of lashes, and he subsequently dies, בית דין is not
responsible for his death.

3

4

The Pasuk says

עין תחת עין
נפש תחת נפש

Implying

ולא נפש ועין תחת עין

One may not be put to death for blinding someone's eye.

And since

זימנין דמשכחת לה עין ונפש תחת עין
דבהדי דעויר ליה נפקא נשמתיה

We cannot blind him,
because he might die as a result.

דילמא מימד אמדין ליה

Perhaps we evaluate him;

אי מצי מקבל עבדין
ואי לא מצי מקבל לא עבדין

We blind him only if we are reasonably certain
that he will not die; and then

אי מיית לימות

is not held responsible for his death,
just as we learned regarding מלקות:

אמדוהו ומת תחת ידו פטור

If we evaluate him that he can withstand a specific
number of lashes, and he subsequently dies,
בית דין is not responsible for his death.

4

5.

The Pasuk says

פצע תחת פצע

ליתן צער במקום נזק

One pays for pain in addition to the compensation for the actual injury. Now, if עין תחת עין is meant literally,

כי היכי דלהאי הוי ליה צערא

להאי נמי אית ליה צערא

He also suffers pain when blinded, and so he already received his full punishment?

However, the Gemara rejects this proof:

דלמא איכא איניש דמפנק אית ליה צערא טפי

ואיכא איניש דלא מפנק לית ליה צערא טפי

People have varying levels of tolerance for pain;

נ"מ למתבי ליה היאך דביני ביני

And so perhaps he pays צער if he suffered less than his victim.

4

5

The Pasuk says

פצע תחת פצע

איתן צער במקום נזק

One pays for pain in addition to the compensation for the actual injury.

Now, if עין תחת עין is meant literally,

כי היכי דלהאי הוי ליה צערא

להאי נמי אית ליה צערא

He also suffers pain when blinded, and so he already received his full punishment?

דלמא איכא איניש דמפנק

אית ליה צערא טפי

ואיכא איניש דלא מפנק

לית ליה צערא טפי

People have varying levels of tolerance for pain;

נ"מ למתבי ליה היאך דביני ביני

And so perhaps he pays צער if he suffered less than his victim.

5

6.

The Pasuk says

ורפא ירפא

ליתן רפואה במקום נזק

One pays for healing in addition to the compensation for the actual injury. Now, if עין תחת עין is meant literally,

כי היכי דהאי בעי אסייא

האי נמי בעי אסייא

He also needs to be healed, and so he already received his full punishment?

However, the Gemara rejects this proof:

דלמא איכא דסליק בשריה הייא

ואיכא דלא סליק בשריה הייא

Some people recover faster than others;

נ"מ למיתב ליה היאך דביני ביני

And so perhaps he pays ריפוי if his healing expenses were less than his victim's.

5

6

The Pasuk says

ורפא ירפא

איתן רפואה במקום נזק

One pays for healing in addition to the compensation for the actual injury.

Now, if עין תחת עין is meant literally,

כי היכי דהאי בעי אסייא

האי נמי בעי אסייא

He also needs to be healed, and so he already received his full punishment?

6 7.
Regarding personal injury, the Pasuk says;
עין תחת עין
And regarding **מאנס**, one who violates a בתולה, the Pasuk says
תחת אשר ענה
Therefore, we compare these cases, since
אדם מאדם וניזקין מניזקין
They both concern personal injury, and we derive from a גזירה שוה of the words תחת תחת that he pays monetary compensation.

6 7

Regarding personal injury, the Pasuk says; עֵיִן תַּחַת עֵיִן	Regarding מאנס , one who violates a בתולה, the Pasuk says תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה
---	--

Therefore, we compare these cases, since
אדם מאדם - וניזקין מניזקין
They both concern personal injury,
and we derive from a גזירה שוה of the words תחת תחת
that he pays monetary compensation.

7 The Gemara brings a seemingly dissenting opinion:
רבי אליעזר אומר
עין תחת עין ממש
Apparently, the Pasuk is meant literally, 'An eye for an eye?'
However, the Gemara explains that רבי אליעזר actually agrees with
עין תחת עין
ממון
He merely disagrees with how the value of the eye is assessed;
שאין שמין אותו בניזק אלא במזיק
As Rashi explains
והיינו ממש
דעינו של מזיק נישומה
תחת עינו של ניזק
The Pasuk refers to the assailant's eye.
We evaluate the decrease in value of the מזיק were he to suffer such an injury, and he pays this amount.
=====

7

The Gemara brings a dissenting opinion:
רבי אליעזר אומר
עין תחת עין - ממש
Apparently, the Pasuk is meant literally,
'An eye for an eye?'

However,
the Gemara explains that רבי אליעזר actually agrees with
עין תחת עין - ממון
He merely disagrees with
how the value of the eye is assessed;
שאין שמין אותו בניזק אלא במזיק

As Rashi explains
והיינו ממש - דעינו של מזיק נישומה
תחת עינו של ניזק
The Pasuk refers to the assailant's eye.
We evaluate the decrease in value of the מזיק
were he to suffer such an injury, and pays this amount.

8 The Gemara now discusses collecting damages in בבל, or elsewhere in חוץ לארץ, outside of Eretz Yisroel: The Pasuk says
 עד האלהים יבא דבר שניהם
 We resolve disputes in בית דין, and so אלהים בעינן
 We require מומחין וסמוכין, specially ordained judges, and the judges in בבל are not סמוכין. Nevertheless, שליחותיהו קא עבדינן
 The courts in בבל collect damages as a proxy of the ordained courts of Eretz Yisroel. However, this is limited to cases that are both שכיחא
 ואית ביה חסרון כיס
 Commonplace, and also involve a loss of capital. Therefore,
 נזקי שור בשור ונזקי שור באדם
 גובין אותו בבבל
 Injuries to an ox, whether by a person or another ox, ARE collected in בבל, because
 כיון דשכיחא עבדינן שליחותיהו
 They ARE common. However,
 נזקי אדם באדם ונזקי אדם בשור
 אין גובין אותו בבבל
 Injuries to a person, whether by an ox or another person, are NOT collected in בבל, because
 כיון דלא שכיחא לא עבדינן שליחותיהו
 Injuries to a person are not common;
 Additionally,
 בושת
 לית ביה חסרון כיס
 Although humiliation IS common, it does not involve a loss, and so בושת, as well, is not collected in בבל.
 Nevertheless, רבא instructed a victim
 זיל שיימוהו כעבדא
 To evaluate personal damages, because
 דאי תפס לא מפקינן
 Even in בבל, if the injured party seizes the money, he does not need to return it.

8
The Gemara now discusses collecting damages outside of Eretz Yisroel
עד האלהים יבא דבר שניהם
We require מומחין וסמוכין, specially ordained judges, and the judges in בבל are not סמוכין.
 Nevertheless,
שליחותיהו קא עבדינן
The courts in בבל collect damages as a proxy of the ordained courts of Eretz Yisroel.
שכיחא - ואית ביה חסרון כיס
However, **נזקי אדם באדם ונזקי אדם בשור אין גובין אותו בבבל**
Therefore, **נזקי שור בשור ונזקי שור באדם גובין אותו בבבל**
 כיון דלא שכיחא לא עבדינן שליחותיהו
 כיון דשכיחא עבדינן שליחותיהו
 Additionally,
בושת
אין גובין אותו בבבל
 לית ביה חסרון כיס
Although humiliation is common, it does not involve a loss
 Nevertheless, רבא instructed a victim
זיל שיימוהו כעבדא
To evaluate personal damages, because
דאי תפס לא מפקינן
Even in בבל, if the injured party seizes the money, he does not need to return it.

9 The Gemara now resolves an apparent contradiction:

ראבא earlier stated
 נזקי שור בשור גובין אותו בבבל
 We DO collect damages to one's ox in בבל, while elsewhere he said
 אין גובין נזקי שור בבבל
 We do NOT collect these damages in בבבל?

The Gemara answers

גובין
 בשן ורגל דמועדין מתחילתן
 Damages of שן ורגל, damages done by the animal for its benefit, or in the natural course of its walking, ARE collected in בבבל.

However,

אין גובין
 נזקי קרן
 We do not collect payment for deliberate damage, because regarding the half-payment of a תם, an ox that damages for the first few times,

חצי נזקא קנסא
 It is a penalty, and is not collected in בבבל, because it's considered a תם לית ביה חסרון כיש; and regarding מועד, the full payment of the subsequent damages of the ox,
 אין מועד בבבל

It cannot become a מועד, since the בית דין does not judge cases of תם.

=====

10 The Mishnah earlier stated;

צער
 כואו בשפוד או במסמר
 ואפילו על ציפורנו
 Referring to
 צער שלא במקום נזק
 One pays for inflicting pain with no lasting damage.

The Gemara explains that this is actually a מחלוקת תנאים

The Pasuk says

כויה תחת כויה
 חבורה תחת חבורה

He pays compensation for a burn or for a wound.

11 The Mishnah cites two interpretations:

1.
 רבי אומר
 כויה נאמרה תחילה
 רבי holds that the word כויה refers here to a burn without a permanent wound, because
 כויה
 אית בה חבורה משמע
 The term כויה usually implies a burn accompanying a permanent wound; therefore,
 כתב רחמנא חבורה
 לגלוי עלה דכויה דלית בה חבורה
 By adding the additional term חבורה, a wound, the Torah indicates that the earlier term כויה refers to a burn alone, without a wound.

12 2.
 However,
 בן עזאי אומר
 חבורה נאמרה תחילה
 The word כויה refers to a burn accompanying a wound, because
 כויה
 דלית בה חבורה משמע
 The term כויה usually implies a burn alone, without a wound; therefore,
 כתב רחמנא חבורה
 לגלוי עלה דכויה דאית בה חבורה
 The additional term חבורה indicates that one is only liable for a burn with a permanent wound.
 Therefore,
 מתניתין רבי היא
 The Mishnah, which obligates one for צער שלא במקום נזק, pain alone, reflects the opinion of רבי, that one is liable for a burn without an accompanying wound.

11

1

רבי אומר

כויה נאמרה תחילה

The word כויה refers here to a burn without a permanent wound, because

כויה

אית בה חבורה משמע

The term כויה usually implies a burn accompanying a permanent wound;

Therefore

כתב רחמנא חבורה

לגלוי עלה דכויה דלית בה חבורה

By adding the additional term חבורה the Torah indicates that the earlier term כויה refers to a burn alone, without a wound.

12

2

בן עזאי אומר

חבורה נאמרה תחילה

The word כויה refers to a burn accompanying a wound, because

כויה

אית בה חבורה משמע

The term כויה usually implies a burn alone, without a wound; therefore,

כתב רחמנא חבורה

לגלוי עלה דכויה דאית בה חבורה

The additional term חבורה indicates that one is only liable for a burn with a permanent wound.

Therefore,

מתניתין רבי היא

The Mishnah, which obligates one for צער שלא במקום נזק, pain alone, reflects the opinion of רבי, that one is liable for a burn without an accompanying wound.